EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

# ثلاثون سؤالاً في الصيام

Thalāthūna su’ālan fī al-ṣiyām

# TREIZECI DE ÎNTREBĂRI DESPRE POST

Shaykh ʿAbd al-ʿAzīz
ibn Bāz

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allāh ibn Bāz

# Treizeci de întrebări despre post

# ثلاثون سؤالاً في الصيام

*Thalāthūna su'ālan fī al-ṣiyām*

Traducere: Institutul Tawhid

**Institutul Tawhid**
România · 2026

Titlul original: ثلاثون سؤالاً في الصيام
Ediția I
Traducerea în limba română: Institutul Tawhid. Distribuție gratuită.
Textul arab al citatelor coranice: Tanzil Project (https://tanzil.net), Uthmani 1.1, licență CC BY 3.0.
Ediția-sursă: Thalāthūna suʾālan fī al-ṣiyām, Fundația de Binefacere a Șeicului ʿAbd al-ʿAzīz ibn Bāz. Ediția arabă integrală disponibilă pe site-ul oficial, 65 de pagini PDF.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

# Cuprins

Treizeci de întrebări despre post ..... 1
1. Cine este dator să postească? ..... 1
2. Cine nu este dator să postească? ..... 5
3. Boala care afectează judecata ..... 7
4. Copilul care ajunge la pubertate în timpul postului ..... 8
5. Confirmarea lunii prin vederea semilunii ..... 9
6. Numărul martorilor și vederea de unul singur ..... 11
7. Calculele și instrumentele de observare ..... 14
8. Postul de treizeci și una de zile în urma călătoriei ..... 16
9. A posti întotdeauna treizeci de zile ..... 17
10. Dacă musulmanii au postit numai douăzeci și opt de zile . . 23
11. Postul celui care nu se roagă ..... 23
12. Sfat pentru cel delăsător față de rugăciune ..... 24
13. Părăsirea postului din nepăsare și lene ..... 26
14. Întreruperea postului în călătorie ..... 27
15. Menstruația, sângerarea de după naștere și recuperarea . . . 30
16. Oprirea sângerării cu medicamente ..... 31
17. Amânarea menstruației în Ramadan ..... 31
18. Vârsta înaintată și neputința de a posti ..... 32
19. Pot fiicele să postească în locul tatălui bolnav? ..... 32
Lucruri a căror rânduială poate fi necunoscută postitorului . . . 33
20. Înghițirea salivei și a secrețiilor ..... 34
21. A mânca sau a bea din uitare ..... 34
22. Injecțiile și clismele în timpul postului ..... 36
23. Pasta de dinți, picăturile și parfumurile ..... 37
24. Kohlul și produsele cosmetice ..... 39
25. Sprayul folosit din necesitate ..... 39
26. Lichidul preseminal și recuperarea zilelor de post ..... 40
27. Visul erotic și amânarea băii rituale ..... 41
28. Privirea, strângerea mâinii și discuția cu o femeie străină . . 43
29. Sângerarea, donarea de sânge și analizele ..... 45
30. Bârfa și celelalte păcate în timpul postului ..... 47
Glosar ..... 49

Bibliografie ..... 50
Indice ..... 51

# Prefața Fundației

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ

*În Numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.*

Laudă lui Allah! Allah să trimită binecuvântarea și pacea asupra Trimisului Său, asupra familiei și a companionilor săi și asupra celor care urmează călăuzirea sa. În cele ce urmează:

Fundația de Binefacere a Șeicului ʿAbd al-ʿAzīz ibn Bāz are onoarea de a retipări unele fatwa ale șeicului — Allah să aibă milă de el —, din cauza marii nevoi pe care o au de ele atât oamenii de rând, cât și cei cu pregătire. Ele privesc postul, meritele sale și unele rânduieli care le pot fi necunoscute unor postitori. Am dorit să le publicăm din nou sub titlul Treizeci de întrebări despre post.

Acestea au fost preluate din volumul al cincisprezecelea al culegerii de fatwa a șeicului — Allah să aibă milă de el —, apoi au fost rearanjate și pregătite ca formă. Îl rugăm pe Allah să înmulțească răsplata șeicului nostru și să facă din aceste fatwa o cunoaștere folositoare, a cărei răsplată să continue să-i ajungă în mormânt.

Îl rugăm pe Allah să-i aducă folos fiecăruia care citește această lucrare, să-i răsplătească pe toți cei care au contribuit la răspândirea ei și să o facă o cunoaștere folositoare, a cărei răsplată să continue să-i ajungă șeicului nostru. Allah să aibă milă de el, să-l ierte și să ne adune pe noi, pe el și pe cititorul drag alături de cei iubiți, Muḥammad — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pacea — și companionii săi.

Fundația de Binefacere a Șeicului ʿAbd al-ʿAzīz ibn Bāz

Datele de contact ale Fundației: info@binbazfoundation.sa · telefon: 0114354444.

# Treizeci de întrebări despre post

## ثلاثون سؤالاً في الصيام

**1. Cine este dator să postească?**

**Întrebarea întâi:** Cine este dator să postească în Ramadan? Care sunt meritele postului din Ramadan și ale postului voluntar?

**Răspuns:** Postul din Ramadan este obligatoriu pentru fiecare musulman și musulmană care poartă răspundere religioasă. El este recomandat băieților și fetelor care au împlinit șapte ani sau mai mult și îl pot ține. Tutorii lor sunt datori să le poruncească să postească, dacă au putința, așa cum le poruncesc să se roage. Temeiul se află în cuvintele lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُتِبَ عَلَيۡكُمُ ٱلصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَتَّقُونَ
أَيَّامٗا مَّعۡدُودَٰتٖۚ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوۡ عَلَىٰ سَفَرٖ فَعِدَّةٞ مِّنۡ أَيَّامٍ أُخَرَ﴾

*O, voi cei care credeți! V-a fost prescris postul, așa cum le-a fost prescris celor dinaintea voastră, pentru ca să deveniți evlavioși. În zile numărate. Acela dintre voi care este bolnav sau se află în călătorie să postească un număr de alte zile.*

Coran 2:183–184

Până la cuvintele Sale:

﴿شَهۡرُ رَمَضَانَ ٱلَّذِيٓ أُنزِلَ فِيهِ ٱلۡقُرۡءَانُ هُدٗى لِّلنَّاسِ
وَبَيِّنَٰتٖ مِّنَ ٱلۡهُدَىٰ وَٱلۡفُرۡقَانِۚ فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ ٱلشَّهۡرَ
فَلۡيَصُمۡهُۖ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوۡ عَلَىٰ سَفَرٖ فَعِدَّةٞ مِّنۡ أَيَّامٍ أُخَرَۗ
يُرِيدُ ٱللَّهُ بِكُمُ ٱلۡيُسۡرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ ٱلۡعُسۡرَ﴾

*Luna Ramadan este cea în care a fost pogorât Coranul, călăuzire pentru oameni și dovezi limpezi ale călăuzirii și deosebirii dintre adevăr și neadevăr. Acela dintre voi care este prezent în această lună să postească, iar cel care este bolnav sau în călătorie să postească un număr de alte zile. Allah vă voiește ușurința, nu vă voiește greutatea.*

Coran 2:185

Și în cuvintele Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pacea:

بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامِ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ، وَحَجِّ الْبَيْتِ

*Islamul a fost clădit pe cinci: mărturisirea că nu există altă divinitate demnă de adorare în afara lui Allah și că Muḥammad este Trimisul lui Allah, împlinirea rugăciunii, plata daniei zakāt, postul din Ramadan și pelerinajul la Casă.*

Autenticitatea sa este convenită de Al-Bukhārī și Muslim, din relatarea lui Ibn ʿUmar — Allah să fie mulțumit de amândoi.[1] Când Jibrīl l-a întrebat despre Islam, el a spus:

الْإِسْلَامُ أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَتُقِيمَ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ، وَتَصُومَ رَمَضَانَ، وَتَحُجَّ الْبَيْتَ إِنِ اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ سَبِيلًا

*Islamul înseamnă să mărturisești că nu există altă divinitate demnă de adorare în afara lui Allah și că Muḥammad este Trimisul lui Allah, să împlinești rugăciunea, să dai dania zakāt, să postești în Ramadan și să împlinești pelerinajul la Casă, dacă ai putința să ajungi la ea.*

1 Relatat de Al-Bukhārī (8) și Muslim (16).

Muslim l-a consemnat în Ṣaḥīḥ-ul său, din relatarea lui ʿUmar ibn al-Khaṭṭāb — Allah să fie mulțumit de el.[2] Cei doi șeici au relatat același înțeles de la Abū Hurayrah — Allah să fie mulțumit de el.[3]
În cele două Ṣaḥīḥ-uri, de la Abū Hurayrah — Allah să fie mulțumit de el —, Profetul a spus:

مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ

*Celui care postește în Ramadan din credință și căutând răsplata lui Allah i se iartă păcatele de mai înainte.*[4]

2 Relatat de Muslim (8).
3 Relatat de Al-Bukhārī (50) și Muslim (9).
4 Relatat de Al-Bukhārī (2014) și Muslim (760).

S-a transmis în mod autentic că el a spus că Allah, Cel Atotputernic și Măreț, spune:

كُلُّ عَمَلِ ابْنِ آدَمَ يُضَاعَفُ لَهُ الْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ، إِلَّا الصِّيَامَ فَإِنَّهُ لِي وَأَنَا أَجْزِي بِهِ تَرَكَ شَهْوَتَهُ وَطَعَامَهُ وَشَرَابَهُ مِنْ أَجْلِي، لِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ: فَرْحَةٌ عِنْدَ فِطْرِهِ، وَفَرْحَةٌ عِنْدَ لِقَاءِ رَبِّهِ، وَلَخُلُوفُ فَمِ الصَّائِمِ أَطْيَبُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ

*Orice faptă a fiului lui Ādam este înmulțită pentru el: o faptă bună de zece ori, până la șapte sute de ori. În afara postului: acesta este pentru Mine și Eu îl răsplătesc. El și-a lăsat dorința, mâncarea și băutura pentru Mine. Postitorul are două bucurii: una când își întrerupe postul și una când Îl întâlnește pe Domnul său. Mirosul gurii postitorului este mai plăcut înaintea lui Allah decât mirosul moscului.*

Autenticitatea lui este convenită de Al-Bukhārī și Muslim.[5]

Hadithurile despre meritul postului și al rugăciunii din nopțile Ramadanului și despre meritul postului în general sunt multe și cunoscute. Allah este Cel care dă izbândă.[6]

## 2. Cine nu este dator să postească?

**Întrebarea a doua:** Cine nu este dator să postească? Lămuriți-ne, Allah să vă răsplătească cu bine!

5 Relatat de Al-Bukhārī (1894, 1904) și Muslim (1151).

6 Vezi Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 167–169. Textul provine din Tuḥfat al-ikhwān, secțiunea despre post, întrebarea întâi, p. 159.

**Răspuns:** Cel bolnav mintal, cel lipsit de judecată și băiatul sau fata înainte de pubertate. Profetul a spus:

رُفِعَ الْقَلَمُ عَنْ ثَلَاثَةٍ

*Condeiul a fost ridicat de la trei.*

Printre ei a pomenit:

الْمَجْنُونُ حَتَّى يُفِيقَ [أَوْ يَعْقِلَ]، وَعَنِ الصَّغِيرِ حَتَّى يَكْبَرَ أَوْ حَتَّى يَشِبَّ أَوْ يَحْتَلِمَ

*Cel bolnav mintal până când își revine [sau își recapătă judecata] și copilul până când crește, ajunge la maturitate sau are o emisie seminală în somn.*[7]

De asemenea, femeia aflată la menstruație sau în sângerarea de după naștere, bolnavul și călătorul.

7 Relatat de Aḥmad, vol. I, pp. 116, 118, 140, 155; At-Tirmidhī (1423); Ibn Mājah (2042); Ibn Khuzaymah (1003); Ibn Ḥibbān (143); Al-Ḥākim (949, 2351).

Femeia aflată la menstruație sau în sângerarea de după naștere are obligația postului, însă nu-i este îngăduit să postească, în Ramadan sau în altă perioadă, câtă vreme se află în această stare. Ea este datoare să recupereze zilele din Ramadan în care nu a postit. Bolnavului și călătorului le sunt îngăduite atât postul, cât și întreruperea lui în Ramadan, iar întreruperea este mai bună. Dacă nu postesc în Ramadan, sunt datori să recupereze, potrivit cuvintelor lui Allah:

﴿وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ﴾

*Cel care este bolnav sau în călătorie să postească un număr de alte zile.*

Coran 2:185

Însă, dacă bolnavul nu mai are speranță de vindecare, potrivit mărturiei unor medici de încredere, nu este dator nici să postească, nici să recupereze. Pentru fiecare zi trebuie să hrănească un sărman, dând o jumătate de ṣāʿ, după măsura profetică, din hrana obișnuită a țării: aproximativ un kilogram și jumătate.

La fel, bărbatul și femeia foarte în vârstă, care nu pot posti, dau pentru fiecare zi o jumătate de ṣāʿ din hrana obișnuită a țării. Nu sunt datori nici să postească, nici să recupereze. Compensația alimentară pentru întregul Ramadan poate fi dată deodată, la începutul, la sfârșitul sau în cursul lunii, unui singur sărman ori mai multora. Femeia însărcinată și cea care alăptează, dacă postul le este greu, nu postesc și sunt datoare să recupereze, asemenea bolnavului pentru care există speranță de vindecare și călătorului.[8]

## 3. Boala care afectează judecata

**Întrebarea a treia:** O femeie s-a îmbolnăvit, i-a fost afectată judecata și nu a postit în șapte luni de Ramadan. Nu s-a dat milostenie în numele ei. Apoi s-a vindecat și poate posti zilele de

8 Vezi Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 175–176.

Ramadan pomenite. Îi este îngăduit fiului ei să postească în locul ei zilele lăsate ori trebuie să postească ea, deși aceasta ar putea fi primejdios pentru ea în viitor, fiind vorba de o boală nervoasă? Sau este îngăduit numai să se dea milostenie în numele ei?
**Răspuns:** Dacă a lăsat postul din cauza pierderii judecății, nu este datoare să recupereze: îndatoririle religioase au fost ridicate de la ea în perioada în care nu și-a avut judecata. Profetul a spus:

رُفِعَ الْقَلَمُ عَنْ ثَلَاثَةٍ

*Condeiul a fost ridicat de la trei.*

Printre ei a pomenit:

الْمَجْنُونُ حَتَّى يُفِيقَ

*Cel bolnav mintal până când își revine.*[9]

Cel a cărui judecată este afectată de orice boală are aceeași rânduială ca bolnavul mintal: nu poartă răspundere religioasă. Dacă însă a lăsat postul din cauza bolii, păstrându-și judecata, este datoare să recupereze după vindecare, după puterea sa, chiar și în zile separate. Dacă moare în timpul bolii, nu se recuperează în numele ei. Nu-i este îngăduit nimănui să postească în locul ei câtă vreme este în viață.

Allah să le dea tuturor înțelegerea religiei Sale și statornicie în ea și să te răsplătească cu bine pentru grija ta față de ea![10]

## 4. Copilul care ajunge la pubertate în timpul postului

**Întrebarea a patra:** Copilului care poate deosebi lucrurile i se poruncește să postească? Dacă ajunge la pubertate în timpul postului, îi este socotită acea zi?

9 Sursele acestei relatări au fost indicate la întrebarea a doua.

10 Vezi Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 206–207.

**Răspuns:** S-a arătat la prima întrebare că băieților și fetelor care au împlinit șapte ani sau mai mult li se poruncește să postească pentru a se obișnui. Tutorii lor sunt datori să le poruncească aceasta, așa cum le poruncesc rugăciunea. Când ajung la pubertate, postul devine obligatoriu pentru ei. Dacă ajung la pubertate în cursul zilei, acea zi le este socotită. De pildă, dacă băiatul împlinește cincisprezece ani la amiază, în timp ce postește, ziua îi este socotită: prima parte a zilei a fost post voluntar, iar ultima parte a devenit obligatorie, dacă nu ajunsese mai înainte la pubertate prin creșterea părului aspru în jurul organelor genitale — părul pubian — ori prin eliminarea spermei în urma dorinței sexuale. La fel este și fata: rânduiala este aceeași pentru amândoi. Fata are însă și un al patrulea semn al pubertății: menstruația.[11]

## 5. Confirmarea lunii prin vederea semilunii

**Întrebarea a cincea:** Prin ce se confirmă intrarea lunii Ramadan?
**Răspuns:** Potrivit tuturor învățaților, semiluna Ramadanului se confirmă prin vedere, datorită cuvintelor Profetului:

صُومُوا لِرُؤْيَتِهِ وَأَفْطِرُوا لِرُؤْيَتِهِ...

*Postiți când o vedeți și încheiați postul când o vedeți...*[12]

Musulmanii sunt datori să înceapă postul când văd semiluna Ramadanului în noaptea care precede a treizecea zi din Ṣaʿbān. Atunci Ṣaʿbān are mai puține de treizeci de zile și ei încep postul. La fel, dacă văd semiluna în noaptea care precede a treizecea zi din Ramadan, încheie postul după douăzeci și nouă de zile.

11 Vezi Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 180–181. Textul provine din Tuḥfat al-ikhwān, întrebarea a doua, p. 160.

12 Relatat de Al-Bukhārī și Muslim, de la Abū Hurayrah — Allah să fie mulțumit de el. Al-Bukhārī (1909) și Muslim (1081).

Dacă nu văd semiluna, împlinesc treizeci de zile pentru Ṣaʿbān și treizeci pentru Ramadan, apoi încheie postul. Astfel pun în practică numeroasele hadithuri autentice, între care cuvintele Profetului:

صُومُوا لِرُؤْيَتِهِ وَأَفْطِرُوا لِرُؤْيَتِهِ، فَإِنْ غُمَّ عَلَيْكُمْ فَعُدُّوا ثَلَاثِينَ

*Postiți când o vedeți și încheiați postul când o vedeți! Dacă este ascunsă de nori, numărați treizeci.*

Sau:

فَأَكْمِلُوا الْعَدَدَ

*Împliniți numărul![13]*

Acest text cuprinde atât luna Ṣaʿbān, cât și luna Ramadan. Într-o altă formulare:

فَإِنْ غُمَّ عَلَيْكُمْ فَأَكْمِلُوا عِدَّةَ شَعْبَانَ ثَلَاثِينَ

*Dacă este ascunsă de nori, împliniți treizeci de zile pentru Ṣaʿbān![14]*

13 Relatat cu o formulare apropiată de Muslim (1081) și An-Nasāʾī (2124).

14 Relatat de Al-Bukhārī și Muslim, de la Abū Hurayrah — Allah să fie mulțumit de el. Sursele au fost indicate mai sus. Aceasta este formularea lui Al-Bukhārī (1909).

Acest text vorbește explicit despre împlinirea lunii Ṣaʿbān. Într-o altă formulare:

إِذَا رَأَيْتُمُ الْهِلَالَ فَصُومُوا، وَإِذَا رَأَيْتُمُوهُ فَأَفْطِرُوا، فَإِنْ غُمَّ عَلَيْكُمْ فَصُومُوا ثَلَاثِينَ يَوْمًا

*Când vedeți semiluna, postiți, iar când o vedeți din nou, încheiați postul! Dacă este ascunsă de nori, postiți treizeci de zile![15]*

Acesta este un text explicit despre completarea postului Ramadanului atunci când, în noaptea care precede a treizecea zi din Ramadan, semiluna lui Ṣawwāl este ascunsă de nori: oamenii postesc treizeci de zile.[16]

## 6. Numărul martorilor și vederea de unul singur

**Întrebarea a șasea:** De câți oameni trebuie văzută semiluna pentru a se confirma începutul și sfârșitul Ramadanului? Care este rânduiala celui care vede singur semiluna, la începutul sau la sfârșitul lunii?

**Răspuns:** Începutul și sfârșitul lunii se confirmă prin doi sau mai mulți martori demni de încredere care văd semiluna. Numai începutul Ramadanului se confirmă și printr-un singur martor demn de încredere, potrivit celei mai corecte dintre cele două păreri ale învățaților. S-a transmis că Profetul a spus:

فَإِنْ شَهِدَ شَاهِدَانِ [مُسْلِمَانِ] فَصُومُوا وَأَفْطِرُوا

*Dacă depun mărturie doi martori [musulmani], postiți și încheiați postul![17]*

15 Relatat de Muslim (1081), de la Abū Hurayrah — Allah să fie mulțumit de el.

16 Vezi Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 59–61.

17 Relatat de imamul Aḥmad în Al-Musnad, vol. IV, p. 231, și An-Nasāʾī (2116), de la ʿAbd ar-Raḥmān ibn Zayd ibn al-Khaṭṭāb — Allah să fie mulțumit de el.

S-a transmis de la Al-Ḥārith ibn Ḥāṭib — Allah să fie mulțumit de el — că a spus:

عَهِدَ إِلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ أَنْ نَنْسُكَ لِلرُّؤْيَةِ، فَإِنْ لَمْ نَرَهُ وَشَهِدَ شَاهِدَا عَدْلٍ نَسَكْنَا بِشَهَادَتِهِمَا

*Trimisul lui Allah ne-a însărcinat să ne împlinim rânduielile după vederea semilunii. Dacă nu o vedem, dar doi martori demni de încredere depun mărturie, ne împlinim rânduielile pe temeiul mărturiei lor.*[18]

S-a transmis că Profetul le-a poruncit oamenilor să postească pe temeiul mărturiei lui Ibn ʿUmar și al mărturiei unui beduin, fără să ceară un al doilea martor. Așadar, potrivit majorității învățaților, începutul Ramadanului se confirmă printr-un singur martor demn de încredere. Ibn ʿUmar — Allah să fie mulțumit de amândoi — a spus:

تَرَاءَى النَّاسُ الْهِلَالَ فَأَخْبَرْتُ رَسُولَ اللَّهِ أَنِّي رَأَيْتُهُ فَصَامَهُ وَأَمَرَ النَّاسَ بِصِيَامِهِ

*Oamenii au căutat să vadă semiluna. L-am înștiințat pe Trimisul lui Allah că am văzut-o, iar el a postit și le-a poruncit oamenilor să postească.*[19]

18 Relatat de Abū Dāwūd (2338).

19 Relatat de Abū Dāwūd (2342).

De asemenea, s-a transmis că un beduin a mărturisit înaintea Trimisului că văzuse semiluna. Profetul l-a întrebat:

أَتَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

*Mărturisești că nu există altă divinitate demnă de adorare în afara lui Allah?*

El a răspuns: *„Da."* A întrebat:

أَتَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

*Mărturisești că Muḥammad este Trimisul lui Allah?*

A răspuns: *„Da."* Profetul a spus:

يَا بِلَالُ أَذِّنْ فِي النَّاسِ فَلْيَصُومُوا غَدًا

*Bilāl, vestește-le oamenilor să postească mâine!*[20]

Dacă un om demn de încredere vede semiluna la începutul lunii, postul devine obligatoriu pe temeiul acestei vederi.

Ceea ce vrem să arătăm este că sunt necesari doi martori demni de încredere pentru sfârșitul Ramadanului și pentru toate celelalte luni. Numai la începutul Ramadanului este suficient un singur martor demn de încredere, potrivit celor două hadithuri de mai înainte.

20 Relatat de Abū Dāwūd (2340), At-Tirmidhī (691) și Ibn Mājah (1652), de la Ibn ʿAbbās — Allah să fie mulțumit de amândoi.

Înțelepciunea acestei rânduieli — Allah știe mai bine — este grija pentru religie, la începutul și la sfârșitul postului, așa cum au arătat învățații. Cel care vede singur semiluna la începutul sau la sfârșitul lunii, dar mărturia sa nu este primită, postește și încheie postul împreună cu oamenii. Potrivit celei mai corecte păreri a învățaților, nu se călăuzește singur după propria mărturie. Profetul a spus:

الصَّوْمُ يَوْمَ تَصُومُونَ وَالْفِطْرُ يَوْمَ تُفْطِرُونَ وَالْأَضْحَى يَوْمَ تُضَحُّونَ

*Postul este în ziua în care postiți, încheierea postului este în ziua în care îl încheiați, iar sărbătoarea jertfei este în ziua în care aduceți jertfe.*[21]

Unii învățați au susținut că el postește singur. Corect este însă că nu-i este îngăduit nici să postească singur, nici să încheie postul singur, ci trebuie să postească și să încheie postul împreună cu oamenii, potrivit cuvintelor Profetului pomenite mai înainte. Dacă însă se află într-un loc pustiu, unde nu mai este nimeni, se călăuzește după propria vedere în privința postului și a încheierii lui.

Allah este Cel care dă izbândă.[22]

## 7. Calculele și instrumentele de observare

**Întrebarea a șaptea:** Este îngăduit să fie luat în considerare calculul pentru confirmarea semilunii? Se ia în considerare vederea cu instrumentele noi pentru stabilirea lunii și calculul sau se cere numai vederea cu ochiul?

21 Relatat de At-Tirmidhī (697), de la Abū Hurayrah — Allah să fie mulțumit de el.

22 Vezi Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 59–66, 72 și 73.

**Răspuns:** Nu se întemeiază pe calcul confirmarea semilunii Ramadanului și nici celelalte rânduieli religioase, potrivit consensului învățaților. Șeicul Islamului Abū al-ʿAbbās Aḥmad ibn ʿAbd al-Ḥalīm ibn Taymiyyah — Allah să aibă milă de el — a relatat acest consens. Dovada este ceea ce s-a transmis în hadithurile autentice de la Profet, care a spus:

صُومُوا لِرُؤْيَتِهِ وَأَفْطِرُوا لِرُؤْيَتِهِ، فَإِنْ غُمَّ عَلَيْكُمْ فَأَكْمِلُوا الْعِدَّةَ ثَلَاثِينَ

*Postiți când o vedeți și încheiați postul când o vedeți! Dacă este ascunsă de nori, împliniți treizeci de zile![23]*

În privința instrumentelor, sensul aparent al dovezilor religioase arată că oamenii nu sunt obligați să caute semiluna cu ele; vederea cu ochiul este suficientă. Dacă însă un musulman demn de încredere caută semiluna cu asemenea instrumente și este sigur că a văzut-o prin ele după apusul soarelui, nu cunosc vreun impediment pentru a se urma vederea sa, deoarece aceasta este vedere cu ochiul, nu calcul.

Dacă o vede cu ochiul printr-un observator astronomic, de pe un munte sau dintr-un minaret, iar vederea sa este confirmată, ea se ia în considerare. Fie că a văzut-o prin observator, din minaret, de pe acoperiș ori prin alt mijloc, trebuie ca omul de încredere să mărturisească faptul că a văzut-o cu ochiul său.

La fel este cel care o vede prin binoclu, un instrument care apropie lucrurile vederii: nu este nimic rău să se folosească de el. Temeiul rămâne însă vederea cu ochiul pentru toate rânduielile religioase, precum începutul și sfârșitul Ramadanului, stabilirea zilelor pelerinajului și celelalte rânduieli.

Allah să le dea tuturor înțelegerea religiei și statornicie în ea! El

23 Sursele acestei relatări au fost indicate la întrebarea a cincea.

este Darnic și Generos.[24]

## 8. Postul de treizeci și una de zile în urma călătoriei

**Întrebarea a opta:** Preacinstite șeic, care este rânduiala celui care a început postul în Regat, apoi a călătorit într-o țară în care luna a început mai târziu decât la noi? Postește, de pildă, treizeci și una de zile?

**Răspuns:** Postește și încheie postul împreună cu ei, chiar dacă numărul zilelor sale este mai mare. Rânduiala sa este cea a țării în care a ajuns, potrivit hadithului:

الصَّوْمُ يَوْمَ تَصُومُونَ وَالْفِطْرُ يَوْمَ تُفْطِرُونَ وَالْأَضْحَى يَوْمَ تُضَحُّونَ

*Postul este în ziua în care postiți, încheierea postului este în ziua în care îl încheiați, iar sărbătoarea jertfei este în ziua în care aduceți jertfe.*

Și potrivit cuvintelor Profetului:

صُومُوا لِرُؤْيَتِهِ وَأَفْطِرُوا لِرُؤْيَتِهِ

*Postiți când o vedeți și încheiați postul când o vedeți!*

Trebuie să postească împreună cu oamenii țării în care a ajuns și să încheie postul împreună cu ei. Dacă însă nu a împlinit douăzeci și nouă de zile de post, încheie postul împreună cu ei, apoi recuperează ziua care îi lipsește, fiindcă luna nu poate avea mai puțin de douăzeci și nouă de zile.

Allah este Cel care dă izbândă.[25]

---

24 Vezi Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 68–70.

25 Vezi Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 155–156.

## 9. A posti întotdeauna treizeci de zile

**Întrebarea a noua:** Care este judecata lui Allah și a Trimisului Său despre niște oameni care postesc întotdeauna treizeci de zile în Ramadan și niciodată mai puțin?

**Răspuns:** Această faptă este greșită; mai mult, este un rău care se împotrivește Cărții lui Allah, Sunnei Trimisului Său Muḥammad și practicii companionilor săi, dintre membrii familiei sale și ceilalți — Allah să fie mulțumit de ei toți. Allah spune:

﴿يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْأَهِلَّةِ ۖ قُلْ هِىَ مَوَٰقِيتُ لِلنَّاسِ وَٱلْحَجِّ﴾

*Te întreabă despre semiluni. Spune: „Ele sunt repere de timp pentru oameni și pentru pelerinaj.”*

Coran 2:189

El spune:

﴿وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَىٰكُمْ عَنْهُ فَٱنتَهُوا۟﴾

*Ceea ce vă dă Trimisul luați, iar de la ceea ce vă oprește abțineți-vă!*

Coran 59:7

Profetul a spus:

صُومُوا لِرُؤْيَتِهِ وَأَفْطِرُوا لِرُؤْيَتِهِ، فَإِنْ غُمَّ عَلَيْكُمْ فَأَكْمِلُوا الْعِدَّةَ ثَلَاثِينَ

*Postiți când o vedeți și încheiați postul când o vedeți! Dacă este ascunsă de nori, împliniți treizeci de zile!*

Într-o altă formulare:

فَصُومُوا ثَلَاثِينَ يَوْمًا

*Postiți treizeci de zile!*

Cel care postește întotdeauna treizeci de zile, fără să țină seama de semiluni, se împotrivește Sunnei și consensului și introduce în religie o inovație pe care Allah nu a îngăduit-o. Allah spune:

﴿ٱتَّبِعُوا۟ مَآ أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ﴾

*Urmați ceea ce v-a fost pogorât de la Domnul vostru și nu urmați alți ocrotitori în afara Lui!*
Coran 7:3

El spune:

﴿قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ فَٱتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ ٱللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ﴾

*Spune: „Dacă Îl iubiți pe Allah, urmați-mă și Allah vă va iubi și vă va ierta păcatele.”*
Coran 3:31

Preaînaltul spune:

﴿وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَىٰكُمْ عَنْهُ فَٱنتَهُوا۟ ۚ وَٱتَّقُوا۟
ٱللَّهَ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ﴾

*Ceea ce vă dă Trimisul luați, iar de la ceea ce vă oprește abțineți-vă! Temeți-vă de Allah, căci Allah este aspru la pedeapsă!*

Coran 59:7

El, Cel Atotputernic și Măreț, spune:

﴿تِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ ۚ وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ يُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ
تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ
وَمَن يَعْصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُۥ يُدْخِلْهُ نَارًا خَٰلِدًا
فِيهَا وَلَهُۥ عَذَابٌ مُّهِينٌ﴾

*Acestea sunt hotarele lui Allah. Pe cel care ascultă de Allah și de Trimisul Său, El îl va face să intre în Grădini pe sub care curg râuri, în care vor rămâne veșnic. Aceasta este marea izbândă. Pe cel care nu ascultă de Allah și de Trimisul Său și încalcă hotarele Sale, El îl va face să intre într-un Foc, în care va rămâne, și va avea o pedeapsă umilitoare.*

Coran 4:13–14

Aceste versete arată că trebuie să ne călăuzim după semiluni. Dacă luna împlinește treizeci de zile, oamenii postesc treizeci.

Dacă are mai puțin, ei postesc douăzeci și nouă, ascultând de Allah și de Trimisul Său.
Hadithurile transmise pe numeroase căi de la Trimis arată că luna poate avea douăzeci și nouă de zile și, alteori, treizeci. Printre ele sunt cuvintele sale:

إِنَّ الشَّهْرَ تِسْعٌ وَعِشْرُونَ لَيْلَةً، فَلَا تَصُومُوا حَتَّى تَرَوُا الْهِلَالَ، وَلَا تُفْطِرُوا حَتَّى تَرَوُا الْهِلَالَ، فَإِنْ غُمَّ عَلَيْكُمْ فَأَكْمِلُوا الْعِدَّةَ ثَلَاثِينَ

*Luna are douăzeci și nouă de nopți. Nu postiți până nu vedeți semiluna și nu încheiați postul până nu vedeți semiluna! Dacă este ascunsă de nori, împliniți treizeci de zile![26]*

Într-o formulare relatată de cei doi, el a spus:

الشَّهْرُ هَكَذَا وَهَكَذَا وَهَكَذَا

*Luna este așa, așa și așa.*

A arătat cele zece degete și și-a îndoit degetul mare a treia oară. Apoi a spus:

الشَّهْرُ هَكَذَا وَهَكَذَا وَهَكَذَا

*Luna este așa, așa și așa.*

A arătat toate degetele, fără să îndoaie vreunul.[27]

26 Relatat de Al-Bukhārī și Muslim, de la Ibn ʿUmar — Allah să fie mulțumit de amândoi. Al-Bukhārī (1907) și Muslim (1080).

27 Relatat de Muslim (1080).

Prin aceasta arăta că luna are uneori treizeci de zile, iar alteori douăzeci și nouă. Oamenii cunoașterii și ai credinței, dintre companionii Profetului și cei care îi urmează în bine, au primit aceste hadithuri autentice cu acceptare și supunere și le-au pus în practică. Ei căutau să vadă semiluna lui Ṣaʿbān, a Ramadanului și a lui Ṣawwāl și urmau mărturia care confirma dacă luna era întreagă sau mai scurtă.
Toți musulmanii sunt datori să urmeze această cale dreaptă și să părăsească părerile oamenilor care i se împotrivesc și inovațiile pe care aceștia le-au introdus. Astfel se alătură celor cărora Allah le-a făgăduit Paradisul și mulțumirea Sa:

﴿وَٱلسَّٰبِقُونَ ٱلْأَوَّلُونَ مِنَ ٱلْمُهَٰجِرِينَ وَٱلْأَنصَارِ وَٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُم بِإِحْسَٰنٍ رَّضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا۟ عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى تَحْتَهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۚ ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ﴾

*Cei dintâi înaintași dintre emigranți și sprijinitori și cei care i-au urmat în bine — Allah este mulțumit de ei, iar ei sunt mulțumiți de El. Le-a pregătit Grădini pe sub care curg râuri, în care vor rămâne veșnic. Aceasta este marea izbândă.*

Coran 9:100

De aceea, Profetul a poruncit căutarea semilunii și completarea numărului zilelor dacă ea nu este văzută în noaptea care precede a treizecea zi din Ṣaʿbān sau din Ramadan. Nimănui nu-i este îngăduit să-și impună propria părere și să spună că luna are întotdeauna treizeci de zile. Această afirmație se împotrivește hadithurilor autentice, statornic transmise de la Trimisul lui Allah, și consensului musulmanilor. Toți învățații au fost de acord

că luna poate avea douăzeci și nouă sau treizeci de zile, iar realitatea o dovedește, după cum știe oricine se ocupă de această chestiune.
Allah a spus în Cartea Sa măreață:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ وَأُوْلِى ٱلْأَمْرِ مِنكُمْۖ فَإِن تَنَٰزَعْتُمْ فِى شَىْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى ٱللَّهِ وَٱلرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾

*O, voi cei care credeți! Ascultați de Allah, ascultați de Trimis și de cei dintre voi care dețin autoritatea! Dacă vă certați asupra unui lucru, întoarceți-l la Allah și la Trimis, dacă voi credeți în Allah și în Ziua de Apoi. Aceasta este mai bine și duce la cel mai bun sfârșit.*
Coran 4:59

Învățații exegezei și ceilalți învățați au spus: întoarcerea la Allah înseamnă întoarcerea la Cartea Sa nobilă; întoarcerea la Trimis înseamnă întoarcerea la el însuși cât timp a fost în viață și la Sunnah sa autentică după moartea lui. Ți-am lămurit dovezile din Cartea lui Allah, Sunnah Trimisului Său și consensul învățaților că luna are uneori douăzeci și nouă de zile, alteori treizeci. Nimănui nu-i este îngăduit să încalce această temelie statornică.

Allah este Cel al Cărui ajutor îl cerem. El ne este de ajuns și este Cel mai bun Ocrotitor.[28]

28 Vezi Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 155 și 164, cu adaptări.

## 10. Dacă musulmanii au postit numai douăzeci și opt de zile

**Întrebarea a zecea:** Este îngăduit ca postul lunii Ramadan să fie de douăzeci și opt de zile?

**Răspuns:** În numeroase hadithuri autentice transmise de la Trimisul lui Allah s-a arătat că luna nu are mai puțin de douăzeci și nouă de zile. Dacă intrarea lui Șawwāl este confirmată printr-o mărturie valabilă religios după ce musulmanii au postit douăzeci și opt de zile, înseamnă că ei nu au postit prima zi din Ramadan și trebuie să o recupereze. Luna nu poate avea douăzeci și opt de zile, ci are douăzeci și nouă sau treizeci.[29]

Șeicul Islamului Ibn Taymiyyah a pomenit în fatwa sale că aceasta s-a întâmplat pe vremea lui ʿAlī — Allah să fie mulțumit de el. Ei au postit douăzeci și opt de zile, iar ʿAlī le-a poruncit să postească ziua care le lipsea, împlinind astfel luna la douăzeci și nouă de zile.[30]

## 11. Postul celui care nu se roagă

**Întrebarea a unsprezecea:** Cineva postește și împlinește unele acte de adorare, dar nu se roagă. Îi sunt primite postul și adorarea?

**Răspuns:** În Numele lui Allah și laudă lui Allah! Corect este că acela care părăsește rugăciunea în mod voit cade prin aceasta în necredință majoră. Prin urmare, postul și celelalte acte de adorare ale sale nu sunt valabile până când se căiește către Allah. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, spune:

﴿وَلَوْ أَشْرَكُوا۟ لَحَبِطَ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ﴾

*Dacă ar fi asociat semeni lui Allah, tot ceea ce făceau ar fi fost zadarnic.*

Coran 6:88

29 Vezi Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah ale șeicului, vol. XV, p. 159.

30 Vezi Majmūʿ fatāwā ale Șeicului Islamului Ibn Taymiyyah, vol. XXV, pp. 154–155, și Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah ale șeicului Ibn Bāz, vol. XV, p. 158.

Același înțeles este arătat și de alte versete și hadithuri. Un grup de învățați a susținut că omul nu cade prin aceasta în necredință majoră și că postul și adorarea sa nu sunt anulate dacă recunoaște obligativitatea rugăciunii, dar a lăsat-o din delăsare și lene.
Corectă este prima părere: părăsirea ei în mod voit este necredință majoră, chiar dacă omul îi recunoaște obligativitatea. Dovezile sunt multe. Printre ele se află cuvintele Profetului:

إِنَّ بَيْنَ الرَّجُلِ وَبَيْنَ الشِّرْكِ وَالْكُفْرِ تَرْكَ الصَّلَاةِ

*Între om și asociere și necredință se află părăsirea rugăciunii.*[31]

Și cuvintele sale:

الْعَهْدُ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ الصَّلَاةُ فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ

*Legământul dintre noi și ei este rugăciunea. Cel care o părăsește a căzut în necredință.*[32]

Învățatul Ibn al-Qayyim — Allah să aibă milă de el — a tratat pe larg această chestiune într-un tratat de sine stătător despre rânduielile rugăciunii și părăsirea ei. Este o lucrare folositoare, care merită cercetată și din care se pot trage foloase.[33]

## 12. Sfat pentru cel delăsător față de rugăciune

**Întrebarea a douăsprezecea:** Unii tineri — Allah să-i călăuzească — sunt delăsători față de rugăciune, în Ramadan și în afara lui, dar păzesc postul Ramadanului și îndură setea și foamea. Ce le recomandați și care este rânduiala postului lor?

31 Relatat de Muslim (82), de la Jābir ibn ʿAbd Allāh — Allah să fie mulțumit de amândoi.

32 Relatat de At-Tirmidhī (2621), An-Nasāʾī (463) și Ibn Mājah (1079). Al-Ḥākim l-a declarat autentic în Al-Mustadrak (11).

33 Vezi Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 176–177.

**Răspuns:** Îi sfătuiesc să se gândească temeinic la starea lor și să știe că rugăciunea este cel mai important stâlp al Islamului după cele două mărturisiri. Acela care nu se roagă și părăsește rugăciunea din nepăsare, potrivit părerii pe care o consider mai întemeiată și pe care o sprijină dovezile Cărții și Sunnei, cade într-o necredință care îl scoate din religie și devine apostat de la Islam. Chestiunea nu este ușoară: necredinciosului care a părăsit Islamul nu i se primește nici postul, nici milostenia și nicio altă faptă. Allah spune:

﴿وَمَا مَنَعَهُمْ أَن تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَٰتُهُمْ إِلَّآ أَنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَبِرَسُولِهِۦ وَلَا يَأْتُونَ ٱلصَّلَوٰةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَىٰ وَلَا يُنفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَٰرِهُونَ﴾

*Nu i-a împiedicat să le fie primite cheltuielile decât faptul că nu au crezut în Allah și în Trimisul Său, că nu vin la rugăciune decât leneși și că nu dăruiesc decât cu neplăcere.*

Coran 9:54

Allah a arătat că dărniciile lor nu sunt primite, deși folosul lor ajunge și la alții, din cauza necredinței lor. El spune:

﴿وَقَدِمْنَآ إِلَىٰ مَا عَمِلُوا۟ مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَٰهُ هَبَآءً مَّنثُورًا﴾

*Ne vom îndrepta spre faptele pe care le-au făcut și le vom preface în pulbere risipită.*

Coran 25:23

Celor care postesc, dar nu se roagă, nu li se primește postul, ci le este respins, de vreme ce spunem că sunt necredincioși, după cum arată Cartea lui Allah și Sunnah Trimisului Său.

Îi sfătuiesc, așadar, să se teamă de Allah, să păzească rugăciunea și să o împlinească la timpurile ei, în comunitatea musulmanilor. Cu ajutorul lui Allah, le dau încredințarea că, dacă fac aceasta, vor găsi în inimile lor o dorință puternică de a se ruga la timpurile potrivite, în comunitate, atât în Ramadan, cât și după el. Omul care se căiește către Domnul său, se îndreaptă spre El și se căiește sincer poate fi, după căință, mai bun decât înainte. Allah a pomenit despre Ādam — binecuvântarea și pacea fie asupra lui — că, după ce s-a întâmplat ceea ce s-a întâmplat și el a mâncat din pom:

﴿ثُمَّ ٱجۡتَبَٰهُ رَبُّهُۥ فَتَابَ عَلَيۡهِ وَهَدَىٰ﴾

*Apoi Domnul său l-a ales, i-a primit căința și l-a călăuzit.*[34]
Coran 20:122

## 13. Părăsirea postului din nepăsare și lene

**Întrebarea a treisprezecea:** Care este rânduiala celui care nu postește în Ramadan, fără să nege obligativitatea lui? Părăsirea repetată a postului din nepăsare îl scoate din Islam?

**Răspuns:** Cel care, în mod voit și fără o scuză religioasă, nu postește în Ramadan săvârșește un păcat major. Potrivit celei mai corecte păreri a învățaților, nu cade însă prin aceasta în necredință. Este dator să se căiască către Allah și să recupereze. Dovezile care arată că părăsirea postului nu este necredință majoră sunt multe, dacă omul nu-i neagă obligativitatea, ci nu postește din delăsare și lene. Dacă amână recuperarea până la un alt Ramadan, fără o scuză religioasă, trebuie și să hrănească un sărman pentru fiecare zi.

La fel, cel care nu dă dania zakāt sau nu împlinește pelerinajul, deși are putința, fără să le nege obligativitatea, nu cade prin aceasta în necredință. Trebuie să plătească dania pentru anii trecuți în care a fost delăsător și să împlinească pelerinajul, căindu-se sincer pentru amânare. Aceasta se întemeiază pe

34 Vezi Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 177–179.

dovezile religioase generale care arată că ei nu cad în necredință dacă nu neagă obligativitatea acestor îndatoriri.
Printre ele este hadithul despre pedepsirea, în Ziua Învierii, a celui care nu dă zakāt, chiar prin averea sa. Apoi:

يُرَى سَبِيلُهُ إِمَّا إِلَى الْجَنَّةِ وَإِمَّا إِلَى النَّارِ

*Îi este arătat drumul fie spre Paradis, fie spre Foc.*[35,36]

## 14. Întreruperea postului în călătorie

**Întrebarea a paisprezecea:** Celui care călătorește cu mijloace de transport confortabile îi este îngăduit să nu postească în Ramadan? Ce este mai bine pentru el în această situație: să postească sau să nu postească?
**Răspuns:** Călătorul are de ales între a posti și a nu posti: de la Profet s-au transmis amândouă, la fel și de la companioni — Allah să fie mulțumit de ei. Abū Saʿīd al-Khudrī a spus:

غَزَوْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ لِسِتَّ عَشْرَةَ مَضَتْ مِنْ رَمَضَانَ فَمِنَّا مَنْ صَامَ وَمِنَّا مَنْ أَفْطَرَ، فَلَمْ يَعِبِ الصَّائِمُ عَلَى الْمُفْطِرِ، وَلَا الْمُفْطِرُ عَلَى الصَّائِمِ

*Am pornit într-o expediție împreună cu Trimisul lui Allah după ce trecuseră șaisprezece zile din Ramadan. Unii dintre noi posteau, iar alții nu. Cel care postea nu-l mustra pe cel care nu postea și nici cel care nu postea pe cel care postea.*[37]

35 Relatat de Muslim (987).
36 Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt, vol. XV, p. 331.
37 Relatat de Muslim (1116).

Allah spune:

﴿فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ﴾

*Acela dintre voi care este bolnav sau se află în călătorie să postească un număr de alte zile.*

Coran 2:184

Allah a îngăduit astfel întreruperea postului în călătorie în mod general.
Profetul spune:

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ أَنْ تُؤْتَى رُخَصُهُ كَمَا يَكْرَهُ أَنْ تُؤْتَى مَعْصِيَتُهُ

*Allah iubește să fie folosite înlesnirile Sale, așa cum urăște să fie săvârșită nesupunerea față de El.*[38]

Într-o altă formulare:

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ أَنْ تُؤْتَى رُخَصُهُ كَمَا يُحِبُّ أَنْ تُؤْتَى عَزَائِمُهُ

*Allah iubește să fie folosite înlesnirile Sale, așa cum iubește să fie împlinite poruncile Sale ferme.*[39]

38 Relatat de imamul Aḥmad, vol. II, p. 108. Ibn Khuzaymah l-a declarat autentic (2027), din relatarea lui Ibn ʿUmar — Allah să fie mulțumit de amândoi.

39 Relatat de Ibn Abī Ṣaybah în Al-Muṣannaf (23793). Ibn Ḥibbān l-a declarat autentic (3560).

A nu posti în călătorie este Sunnah, potrivit practicii Profetului și a companionilor săi. Sensul aparent al dovezilor religioase arată că aceasta este mai bine. Mai ales când postul este greu, căldura este puternică și dificultatea este mare, îndemnul de a nu posti devine mai apăsat, iar postul călătorului este nerecomandat. Profetul a spus:

لَيْسَ مِنَ الْبِرِّ الصَّوْمُ فِي السَّفَرِ

*Nu ține de evlavie să postești în călătorie.*[40]

Cel care postește nu are însă nicio vină, dacă postul nu-i este greu.

Dacă musulmanul știe însă că, nepostind în călătorie, recuperarea de mai târziu va fi împovărătoare și se teme că îi va fi greu în viitor, iar din această pricină postește, aceasta este bine și nu este nimic rău. Rânduiala este aceeași, fie că mijloacele de transport sunt confortabile, fie că sunt obositoare, deoarece dovezile sunt generale: toți sunt cuprinși de numele de călătorie și se folosesc de înlesnirile ei. Allah a rânduit pentru robi regulile călătoriei și ale șederii pe vremea Profetului și pentru cei care vin după el, până în Ziua Învierii. El știe cum se schimbă împrejurările și se diversifică mijloacele de transport. Dacă rânduiala s-ar schimba, El ar fi arătat aceasta. Preaînaltul spune:

﴿وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ تِبْيَٰنًا لِّكُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ﴾

*Ți-am pogorât Cartea ca lămurire pentru orice lucru, călăuzire, îndurare și veste bună pentru musulmani.*

Coran 16:89

40 Relatat de Al-Bukhārī și Muslim, de la Jābir. Al-Bukhārī (1946) și Muslim (1115).

El spune și:

﴿وَٱلْخَيْلَ وَٱلْبِغَالَ وَٱلْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً ۚ وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾

*Și caii, catârii și măgarii, ca să-i călăriți și ca podoabă. El creează și ceea ce voi nu știți.*[41]

Coran 16:8

Allah este Cel care dă izbândă.

## 15. Menstruația, sângerarea de după naștere și recuperarea

**Întrebarea a cincisprezecea:** Care este rânduiala postului femeii aflate la menstruație sau în sângerarea de după naștere? Dacă amână recuperarea până la un alt Ramadan, ce sunt datoare să facă?

**Răspuns:** Femeia aflată la menstruație sau în sângerarea de după naștere trebuie să nu postească în această perioadă. Nu-i sunt îngăduite nici postul, nici rugăciunea cât timp se află în această stare și niciuna dintre ele nu este valabilă dacă o împlinește. Este datoare să recupereze postul, dar nu rugăciunea. S-a transmis că ʿĀʾișah — Allah să fie mulțumit de ea — a fost întrebată dacă femeia aflată la menstruație recuperează postul și rugăciunea și a răspuns:

كُنَّا نُؤْمَرُ بِقَضَاءِ الصَّوْمِ، وَلَا نُؤْمَرُ بِقَضَاءِ الصَّلَاةِ

*Ni se poruncea să recuperăm postul, dar nu ni se poruncea să recuperăm rugăciunea.*

41 Vezi Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 235–238.

Relatat de Al-Bukhārī și Muslim.[42]

Învățații — Allah să aibă milă de ei — au fost de acord cu ceea ce a pomenit ʿĀʾișah: femeia aflată la menstruație sau în sângerarea de după naștere este datoare să recupereze postul, dar nu rugăciunea. Aceasta este o îndurare și o ușurare de la Allah pentru ele. Rugăciunea se repetă de cinci ori în fiecare zi, iar recuperarea ar fi grea. Postul devine obligatoriu o singură dată pe an, în Ramadan, astfel că recuperarea lui nu le împovărează în același fel.

Cea care amână recuperarea până după un alt Ramadan fără o scuză religioasă trebuie să se căiască către Allah, să recupereze și să hrănească un sărman pentru fiecare zi. La fel, dacă bolnavul sau călătorul amână recuperarea până după un alt Ramadan fără o scuză religioasă, trebuie să recupereze, să se căiască și să hrănească un sărman pentru fiecare zi. Dacă însă boala sau călătoria continuă până la următorul Ramadan, după vindecare sau întoarcere ei sunt datori numai să recupereze, fără să hrănească sărmani.[43]

## 16. Oprirea sângerării cu medicamente

**Întrebarea a șaisprezecea:** Care este rânduiala femeii care folosește ceva ce oprește sângele în zilele sângerării de după naștere sau ale menstruației?

**Răspuns:** Dacă femeia folosește pastile sau injecții care opresc sângele, iar sângele se oprește și ea face baia rituală, procedează asemenea femeilor aflate în stare de curățenie. Rugăciunea și postul ei sunt valabile.

## 17. Amânarea menstruației în Ramadan

**Întrebarea a șaptesprezecea:** Este îngăduită folosirea pilulelor contraceptive pentru a amâna menstruația femeii în luna Ramadan?

**Răspuns:** Nu este nimic rău în aceasta, datorită folosului pe care îl are femeia postind împreună cu oamenii și nemaifiind

42 Relatat de Al-Bukhārī (321) și Muslim (335).

43 Vezi Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 181–182.

nevoită să recupereze. Trebuie însă să aibă grijă ca pilulele să nu-i facă rău, fiindcă unor femei le sunt vătămătoare.

### 18. Vârsta înaintată și neputința de a posti

**Întrebarea a optsprezecea:** Un bărbat a ajuns la vârsta de șaptezeci și cinci de ani, iar postul îi este greu… din pricina unui ulcer. Care este rânduiala lui?

**Răspuns:** Dacă bărbatului sau femeii foarte în vârstă îi este greu să postească, le este îngăduit să nu postească. Pentru fiecare zi hrănesc un sărman, fie chemându-l să mănânce împreună cu ei, fie dându-i zilnic o jumătate de ṣāʿ de curmale, grâu sau orez. Dacă, pe lângă aceasta, suferă de ulcer sau de altă boală, îndemnul de a nu posti devine mai apăsat și nu trebuie să hrănească sărmani: atunci nu postesc din cauza bolii, nu a vârstei. După vindecare, recuperează numărul zilelor în care nu au postit. Dacă nu pot recupera din pricina vârstei, hrănesc un sărman pentru fiecare zi, după cum am arătat. Așa au dat fatwa Ibn ʿAbbās — Allah să fie mulțumit de amândoi — și alți învățați.
Dovezile sunt cunoscute. Printre ele se află cuvintele Preaînaltului:

﴿وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ﴾

*Cel care este bolnav sau în călătorie să postească un număr de alte zile.*

Coran 2:185

Bătrânul neputincios nu poate recupera, astfel că este dator să hrănească sărmani în locul postului. Când Anas ibn Mālik — Allah să fie mulțumit de el —, slujitorul Profetului, a îmbătrânit și postul i-a devenit greu, nu mai postea și hrănea un sărman pentru fiecare zi.

### 19. Pot fiicele să postească în locul tatălui bolnav?

**Întrebarea a nouăsprezecea:** O femeie întreabă: tatăl prietenei mele este în vârstă și se roagă mereu. Acum șase ani a încetat să

postească din cauza unei boli cronice de inimă, dar a păstrat rugăciunea. Pot fiicele lui să postească în locul său?
**Răspuns:** Câtă vreme este în viață și nu poate posti, iar medicii confirmă neputința lui și faptul că nu există speranță ca această boală să dispară, hrănește pentru fiecare zi un sărman. Rânduiala lui este asemenea celei a bărbatului și a femeii foarte în vârstă care nu pot posti: pentru fiecare zi se dă unui sărman o jumătate de ṣāʿ de curmale ori din altă hrană obișnuită a țării. La fel, nu se postește în locul bolnavului pentru care nu există speranță de vindecare decât dacă moare fără să fi postit. Atunci rudele au de ales. Dacă postesc în numele lui, fac bine, potrivit cuvintelor Profetului:

مَنْ مَاتَ وَعَلَيْهِ صِيَامٌ، صَامَ عَنْهُ وَلِيُّهُ

*Celui care moare având de împlinit un post, ruda sa îi ține postul în locul lui.*[44]

Dacă hrănesc sărmani, aceasta este suficient.[45]

## Lucruri a căror rânduială poate fi necunoscută postitorului

Șeicul — Allah să aibă milă de el — a spus:

Postitorului i se întâmplă adesea lucruri pe care nu le-a făcut voit: răni, sângerare din nas, vărsături ori pătrunderea apei sau a benzinei în gât fără voia lui. Niciunul dintre acestea nu strică postul. La fel sunt recoltarea de probe de sânge pentru analize, injecțiile intramusculare sau intravenoase, injecțiile pentru anestezie locală, amânarea băii rituale după impuritatea majoră, menstruație sau sângerarea de după naștere până după ivirea zorilor și alte lucruri a căror rânduială îi poate fi necunoscută

44 Relatat de Al-Bukhārī și Muslim, de la ʿĀʾișah — Allah să fie mulțumit de ea. Al-Bukhārī (1952) și Muslim (1147).

45 Vezi Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 200–203, pentru întrebările 16–19, în această ordine.

postitorului. Ele nu strică postul și nu-l afectează.[46] Printre acestea se află următoarele:

### 20. Înghițirea salivei și a secrețiilor

**Întrebarea a douăzecea:** Care este rânduiala înghițirii salivei pentru postitor?

**Răspuns:** Nu este nimic rău în înghițirea salivei. Nu cunosc o neînțelegere între învățați în această privință, deoarece ferirea de ea este grea sau cu neputință. Flegma și mucusul trebuie însă scuipate când ajung în gură. Postitorului nu-i este îngăduit să le înghită, deoarece se poate feri de ele, spre deosebire de salivă.

Saliva nu vătămează postul: dacă omul o înghite, nu este nimic rău, iar dacă o scuipă, nu este nimic rău. Cât despre secrețiile care vin din piept sau din nas, numite și nukhāʿah, adică mucusul gros care ajunge uneori din piept, alteori din cap, bărbatul și femeia sunt datori să le scuipe și să le elimine, fără să le înghită. Saliva obișnuită nu ridică însă nicio problemă și nu vătămează postul nici al bărbatului, nici al femeii.[47]

### 21. A mânca sau a bea din uitare

**Întrebarea a douăzeci și una:** Care este rânduiala celui care mănâncă sau bea din uitare în timpul zilei din Ramadan?
**Răspuns:** Nu are nicio vină, iar postul lui este valabil. Allah spune la sfârșitul Surei Al-Baqarah:

﴿رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَآ إِن نَّسِينَآ أَوْ أَخْطَأْنَا﴾

*Doamne al nostru, nu ne trage la răspundere dacă uităm sau greșim!*
Coran 2:286

46 Vezi Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 16–17, cu adaptări.

47 Vezi Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, p. 213. Textul provine din Fatāwā islāmiyyah, culegere alcătuită de Al-Musnad, vol. II, p. 125.

De la Trimisul lui Allah s-a transmis autentic că Allah a spus:

قَدْ فَعَلْتُ

*Am făcut-o.*[48]

De asemenea, s-a transmis de la Abū Hurayrah — Allah să fie mulțumit de el — că Profetul a spus:

مَنْ نَسِيَ وَهُوَ صَائِمٌ فَأَكَلَ أَوْ شَرِبَ، فَلْيُتِمَّ صَوْمَهُ، فَإِنَّمَا أَطْعَمَهُ اللَّهُ وَسَقَاهُ

*Cel care uită în timp ce postește și mănâncă sau bea să-și ducă postul la bun sfârșit, fiindcă Allah l-a hrănit și i-a dat să bea.*[49]

Relatat de Al-Bukhārī și Muslim.[50]

La fel, dacă are relații intime din uitare, postul său este valabil, potrivit celei mai corecte dintre cele două păreri ale învățaților, pe temeiul versetului nobil, al acestui hadith și al cuvintelor Profetului:

مَنْ أَفْطَرَ فِي رَمَضَانَ نَاسِيًا فَلَا قَضَاءَ وَلَا كَفَّارَةَ

*Cel care întrerupe postul din Ramadan din uitare nu este dator nici să recupereze, nici să facă ispășire.*

48 Relatat de Muslim (126), de la Ibn ʿAbbās — Allah să fie mulțumit de amândoi.

49 Vezi Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 291–292.

50 Relatat de Al-Bukhārī (1933, 6669) și Muslim (1155).

Al-Ḥākim l-a consemnat și l-a declarat autentic.[51] Această formulare cuprinde relațiile intime și celelalte lucruri care întrerup postul, când postitorul le face din uitare. Aceasta este din îndurarea, harul și bunătatea lui Allah. Lui I se cuvin lauda și mulțumirea![52]

Așadar, cel care mănâncă, bea sau are relații intime din uitare nu are nicio vină, iar postul său este valabil. Dacă își amintește în timpul mâncării, băutului sau relației intime, se oprește imediat și își continuă restul zilei de post.

## 22. Injecțiile și clismele în timpul postului

**Întrebarea a douăzeci și doua:** Care este judecata folosirii injecțiilor intravenoase și intramusculare în timpul zilei de către cel care postește? Dar a injecțiilor nutritive? Care este deosebirea dintre ele? Dar a injecțiilor anestezice și a clismei?

**Răspuns:** Părerea corectă cu privire la injecțiile intravenoase și intramusculare este că ele nu întrerup postul. Numai injecțiile nutritive îl întrerup, dacă sunt folosite intenționat. Injecțiile obișnuite nu îl întrerup, iar postul rămâne valabil, deoarece injecția intravenoasă nu este de aceeași natură cu mâncarea și băutura; cu atât mai mult este astfel injecția intramusculară.

Totuși, dacă ar recupera ziua din precauție, ar fi mai bine. Dacă are nevoie de aceste injecții, amânarea lor până noaptea este de preferat și mai prudentă, pentru a ieși din divergența de opinii. La fel, dacă medicul îi face o injecție anestezică, aceasta este dintre lucrurile scuzate. El trebuie să aibă grijă să nu înghită nimic din medicament sau din sânge. Injecția amintită nu afectează valabilitatea postului, deoarece nu are semnificația mâncării și a băuturii, iar regula de bază este că postul rămâne valabil și nevătămat.

Același lucru este valabil pentru clisma făcută din necesitate și

51 Al-Ḥākim l-a consemnat (1569), iar Adh-Dhahabī a fost de acord cu declararea lui ca autentic în rezumatul său la Al-Mustadrak, vol. II, p. 70, din relatarea lui Abū Hurayrah — Allah să fie mulțumit de el.

52 Vezi Tuḥfat al-ikhwān a șeicului, întrebarea a șaisprezecea din secțiunea despre post.

pentru administrarea medicamentelor lichide pe cale urinară sau genitală, precum supozitoarele. Chiar dacă substanța medicamentului ajunge în sânge, nu este nicio vină în aceasta atunci când bolnavul are nevoie, potrivit celei mai corecte dintre cele două opinii ale învățaților. Aceasta este părerea aleasă de Shaykh al-Islām Ibn Taymiyyah — Allah să aibă milă de el — și de un mare număr de oameni ai științei, deoarece ele nu seamănă cu mâncarea și băutura. Administrarea medicamentelor pe cale urinară, genitală sau rectală nu întrerupe postul.[53]

### 23. Pasta de dinți, picăturile și parfumurile

**Întrebarea a douăzeci și treia:** Care este judecata folosirii pastei de dinți și a picăturilor pentru urechi, nas și ochi de către cel care postește? Dacă simte gustul lor în gât, ce trebuie să facă? Dar inhalarea fumului de lemn de agar și folosirea parfumului?
**Răspuns:** Curățarea dinților cu pastă nu întrerupe postul, asemenea folosirii siwākului. Cel care postește trebuie să se ferească să-i ajungă ceva din ea în interiorul corpului. Dacă totuși îi ajunge ceva fără intenție, nu trebuie să recupereze ziua. Nu este nicio vină în folosirea ei la începutul sau la sfârșitul zilei. Unii oameni ai științei au considerat nerecomandată folosirea siwākului după ce soarele trece de zenit, însă aceasta este opinia mai slabă. Părerea corectă este că nu este nerecomandată, datorită sensului general al cuvintelor Profetului ﷺ:

السواك مطهرة للفم مرضاة للرب

*„Siwākul curăță gura și aduce mulțumirea Domnului.”*[54]

53 A se vedea: Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 257–259.

54 Relatat de Aḥmad în al-Musnad, vol. VI, p. 47, și de al-Nasāʾī (5), cu un lanț autentic de la ʿĀʾishah — Allah să fie mulțumit de ea. Ibn Khuzaymah l-a declarat autentic (135), din relatarea lui Abū Hurayrah — Allah să fie mulțumit de el. L-a relatat și Ibn Mājah (289), din relatarea lui Abū Umāmah — Allah să fie mulțumit de el.

Și datorită cuvintelor sale ﷺ:

لولا أن أشق على أمتي لأمرتهم بالسواك عند كل صلاة

*„Dacă nu m-aș teme să-i îngreunez comunității mele, le-aș porunci să folosească siwākul la fiecare rugăciune.”*[55]

Relatat de al-Bukhārī și Muslim. Aceasta cuprinde rugăciunile de Ẓuhr și ʿAṣr, care se fac după trecerea soarelui de zenit.

La fel, picăturile pentru ochi și urechi nu întrerup postul, potrivit celei mai corecte dintre cele două opinii ale învățaților. Dacă cel care postește simte gustul picăturilor în gât, recuperarea zilei este mai prudentă, dar nu este obligatorie, deoarece ochii și urechile nu sunt căi de intrare pentru mâncare și băutură.
Cât despre picăturile în nas, ele nu sunt permise, deoarece nasul este o cale de intrare. De aceea, Profetul ﷺ i-a spus lui Laqīṭ ibn Ṣabirah — Allah să fie mulțumit de el:

وبالغ في الاستنشاق إلا أن تكون صائماً

*„Trage bine apa în nas, în afară de cazul în care postești.”*[56]

Cel care a făcut aceasta trebuie să recupereze ziua, în temeiul acestui hadith și al celor cu același înțeles, dacă a simțit gustul lor în gât. Dacă însă cel care folosește picăturile amintite nu simte că i-a ajuns ceva din ele în stomac prin gât sau nas, îi este permis să le folosească în timpul zilei din Ramadan, în vreme ce postește. Folosirea picăturilor nu îi afectează postul, cu voia lui Allah.

Cel care postește nu trebuie să inhaleze fumul lemnului de agar. În privința felurilor de parfum, nu este nicio vină să miroasă parfumul care nu este fum de tămâiere, deoarece unii oameni ai

55 Din relatarea lui Abū Hurayrah — Allah să fie mulțumit de el. Relatat de al-Bukhārī (888, 7240) și Muslim (252).

56 Relatat de Abū Dāwūd (142), al-Tirmidhī (788), care a spus: „Acest hadith este bun și autentic”, al-Nasāʾī (87) și Ibn Mājah (407).

științei consideră că fumul lemnului de agar întrerupe postul dacă este inhalat, fiindcă ajunge la creier și pătrunde puternic. Dacă însă îi simte mirosul fără intenție, aceasta nu îi întrerupe postul. La fel, poate folosi parfumuri precum uleiul de agar, apa de colonie și tămâierea, cu condiția să nu inhaleze fumul.[57]

## 24. Kohlul și produsele cosmetice

**Întrebarea a douăzeci și patra:** Care este judecata folosirii kohlului și a unor produse cosmetice de către femei în timpul zilei din Ramadan? Întrerup acestea postul sau nu?

**Răspuns:** Kohlul nu întrerupe postul femeilor și nici al bărbaților, în nicio situație, potrivit celei mai corecte dintre cele două opinii ale învățaților. Totuși, pentru cel care postește, folosirea lui noaptea este mai bună. La fel sunt și produsele folosite pentru înfrumusețarea feței — săpunurile, uleiurile și celelalte produse care se aplică pe suprafața pielii. Dintre acestea fac parte henna, machiajul și cele asemănătoare. Toate acestea sunt îngăduite celui care postește. Totuși, nu trebuie folosit machiajul dacă vatămă fața. Allah este Cel care dă izbândă.[58]

## 25. Sprayul folosit din necesitate

**Întrebarea a douăzeci și cincea:** Care este judecata folosirii sprayului în nas sau în gură, în timpul postului, atunci când este necesar?

57 A se vedea: Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 260–262, 266.

58 A se vedea: Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 259–260. Textul provine din Kitāb al-Daʿwah, vol. II, p. 170.

**Răspuns:** Nu este nicio vină în aceasta atunci când este necesar. Dacă poate fi amânat până noaptea, este mai bine și mai prudent. Altfel, folosirea lui este permisă când persoana este constrânsă de necesitate, datorită cuvintelor lui Allah, Preaslăvitul și Preamăritul:

﴿وَقَدْ فَصَّلَ لَكُم مَّا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا ٱضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ﴾

*„El v-a arătat lămurit ceea ce v-a oprit, în afară de ceea ce sunteți siliți să faceți."*
Coran 6:119

Și pentru că nu seamănă cu mâncarea și băutura, ci seamănă cu recoltarea sângelui pentru analize și cu injecțiile care nu sunt nutritive.[59]

## 26. Lichidul preseminal și recuperarea zilelor de post

**Întrebarea a douăzeci și șasea:** Dacă o persoană, în timp ce postește, sărută sau privește filme indecente și elimină lichid preseminal, trebuie să recupereze ziua de post? Dacă aceasta s-a întâmplat în zile diferite, recuperarea trebuie făcută în zile consecutive sau separate? Lămuriți-ne, Allah să vă răsplătească cu bine.

**Răspuns:** Eliminarea lichidului preseminal nu invalidează postul, potrivit celei mai corecte dintre cele două opinii ale învățaților, indiferent dacă a fost provocată de sărutarea soției, de privirea unor filme sau de alte lucruri care stârnesc dorința. Totuși, musulmanului nu îi este permis să privească filme indecente și nici să asculte ceea ce Allah a interzis dintre cântece și instrumente de divertisment.

În schimb, eliminarea spermei ca urmare a dorinței invalidează postul, fie că s-a produs prin contact intim, printr-un sărut, prin priviri repetate ori prin alte cauze care stârnesc dorința, precum masturbarea și cele asemenea. Visul erotic și gândurile nu

59 A se vedea: Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 264–265.

invalidează însă postul, chiar dacă din cauza lor se elimină spermă.
Zilele de post din Ramadan care trebuie recuperate nu trebuie ținute consecutiv; este permis să fie ținute separat, datorită sensului general al cuvintelor Celui Preaînalt:

﴿فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ﴾

*„Iar cel dintre voi care este bolnav sau în călătorie să postească un număr de alte zile."*[60]
Coran 2:184

## 27. Visul erotic și amânarea băii rituale

**Întrebarea a douăzeci și șaptea:** Posteam și am adormit în moschee. Când m-am trezit, am constatat că avusesem un vis erotic. Afectează acesta postul? Menționez că nu am făcut baia rituală și am împlinit rugăciunea fără ea. Care este judecata amânării băii rituale până după ivirea zorilor de către persoana aflată în impuritate rituală majoră și de către femeia căreia i s-a încheiat menstruația sau sângerarea de după naștere?
**Răspuns:** Visul erotic nu strică postul și nu îl afectează, deoarece nu ține de alegerea robului. Totuși, cel care a avut un asemenea vis trebuie să facă baia pentru înlăturarea impurității rituale majore dacă a eliminat spermă. Când Profetul ﷺ a fost întrebat despre aceasta, el a răspuns că persoana care a avut un vis erotic trebuie să facă baia dacă găsește lichidul, adică sperma.
Profetul ﷺ a spus:

إنما الماء من الماء

*„Apa [băii rituale] se datorează apei [eliminate]."*[61]

60 A se vedea: Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 267–268.
61 Relatat de Muslim (343), din relatarea lui Abū Saʿīd al-Khudrī — Allah să fie mulțumit de el.

Iar când Umm Sulaym l-a întrebat despre visul erotic, dacă femeia trebuie să facă baia din cauza lui, Profetul ﷺ a răspuns:

نعم إذا رأت الماء

*„Da, dacă vede lichidul."*[62]

Autenticitatea acestuia este recunoscută de al-Bukhārī și Muslim.

Cel care împlinește în mod intenționat rugăciunea în stare de impuritate rituală majoră, fără să fi făcut baia, a săvârșit o mare greșeală și un lucru foarte grav. El trebuie să repete rugăciunea după baie și să se căiască înaintea lui Allah, Preaslăvitul.[63]

La fel, dacă a avut un vis erotic după rugăciunea de Fajr și a amânat baia până la timpul rugăciunii de Ẓuhr, nu este nicio vină. Tot astfel, dacă a avut relații conjugale cu soția în timpul nopții și nu a făcut baia decât după ivirea zorilor, nu este nicio vină, căci s-a relatat în mod autentic despre Profet ﷺ

أنه كان يصبح جنباً من جماع، ثم يغتسل ويصوم

*„că ajungea la ivirea zorilor în stare de impuritate rituală majoră în urma relațiilor conjugale, apoi făcea baia și postea."*[64]

La fel, dacă menstruația ori sângerarea de după naștere s-a încheiat în timpul nopții, iar femeia nu a făcut baia decât după ivirea zorilor, nu este nicio vină, iar postul ei este valabil. Totuși, nici acestor femei și nici persoanei aflate în impuritate rituală majoră nu le este permis să amâne baia sau rugăciunea până la

62 Relatat de al-Bukhārī (282) și Muslim (313).

63 A se vedea: Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 275–276.

64 Relatat de al-Bukhārī și Muslim, de la ʿĀʾishah — Allah să fie mulțumit de ea: al-Bukhārī (1930) și Muslim (1109).

răsăritul soarelui. Cu toții trebuie să se grăbească să facă baia înainte de răsărit, pentru a împlini rugăciunea la timpul ei.

Bărbatul trebuie să se grăbească să facă baia pentru impuritatea rituală majoră înaintea rugăciunii de Fajr, pentru a putea participa la rugăciunea în comun. Dacă femeia căreia i s-a încheiat menstruația ori sângerarea de după naștere constată curățirea în timpul nopții, trebuie să se grăbească să facă baia, pentru a împlini rugăciunile de Maghrib și ʿIshāʾ din acea noapte, așa cum au dat verdict un grup dintre companionii Profetului ﷺ. La fel, dacă se curăță în timpul rugăciunii de ʿAșr, trebuie să se grăbească să facă baia, pentru a împlini rugăciunile de Ẓuhr și ʿAșr înainte de apus. Allah este Cel care dă izbândă.[65]

## 28. Privirea, strângerea mâinii și discuția cu o femeie străină

**Întrebarea a douăzeci și opta:** Dacă o persoană care postește privește intenționat o femeie care nu îi este nici soție, nici maḥram, pentru frumusețea ei, pentru îmbrăcămintea ori pentru trupul ei, postul îi este invalidat sau acest lucru este doar nerecomandat, iar Allah îi acceptă postul și o pedepsește pentru privirile sale? Care este judecata celui care strânge mâna unei asemenea femei ori vorbește cu ea în timpul zilei din Ramadan, în vreme ce amândoi postesc? Strică aceasta postul sau îi știrbește răsplata? Vă rugăm să ne îndrumați. Trebuie să îndeplinească o ispășire?

**Răspuns:** Celui care postește îi este interzis să privească femeile, iar dacă privirea este însoțită de dorință, interdicția este și mai severă. Allah, Preaslăvitul, spune:

﴿قُل لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّواْ مِنْ أَبْصَـٰرِهِمْ وَيَحْفَظُواْ فُرُوجَهُمْ﴾

*„Spune-le dreptcredincioșilor să-și coboare privirile și să-și păzească părțile intime.”*

Coran 24:30

65 A se vedea: Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 277–278; Kitāb al-Daʿwah, vol. I, p. 120; Fatāwā islāmiyyah, vol. II, p. 135.

A lăsa privirea liberă este una dintre căile care duc la desfrânare. Prin urmare, este obligatoriu să-și coboare privirea și să se ferească de pricinile ispitei. Totuși, postul nu este invalidat dacă nu a eliminat spermă. Dacă însă a ejaculat, postul îi este invalidat și trebuie să recupereze ziua, dacă postul era obligatoriu. În același timp, trebuie să se abțină de la lucrurile care întrerup postul pentru restul zilei, din respect pentru sfințenia lunii. Strângerea mâinii unei femei care nu îi este nici soție, nici maḥram nu este permisă, fie că postește sau nu. Trimisul ﷺ a spus:

إني لا أصافح النساء

*„Eu nu strâng mâinile femeilor."*[66]

Iar ʿĀ'ishah — Allah să fie mulțumit de ea — a spus:

والله ما مست يد رسول الله يد امرأة قط، ما كان يبايعهن إلا بالكلام

*„Pe Allah, mâna Trimisului lui Allah nu a atins niciodată mâna vreunei femei; el nu primea legământul lor decât prin cuvinte."*[67]

Se referea la femeile care nu îi erau nici soții, nici maḥram.

Cât despre o femeie care îi este maḥram, precum sora sau mătușa paternă, nu este nicio vină să-i strângă mâna. Nici conversația cu o femeie care nu îi este nici soție, nici maḥram nu este oprită dacă este o conversație permisă, lipsită de suspiciune și de îndoială: de pildă, dacă o întreabă despre copiii ei, despre tatăl ei sau despre o nevoie a vecinilor ori a rudelor. Dar dacă

66 Relatat de imamul Aḥmad din relatarea lui Umaymah bint Ruqayqah, vol. VI, p. 357; al-Nasā'ī (4181) și Ibn Mājah (2874). Al-Albānī l-a declarat autentic în al-Silsilah al-ṣaḥīḥah (529).

67 Relatat de al-Bukhārī (4891) și Muslim (1866).

discuția privește stricăciunea, desfrânarea, întâlnirile pentru desfrânare, este purtată cu dorință ori ea se dezvelește înaintea lui ca el să-i vadă frumusețea, toate acestea sunt interzise.

Dacă discuția are loc cu acoperirea cuvenită și cu ḥijāb, departe de orice suspiciune și fără dorință, nu este nicio vină asupra lor. Profetul ﷺ a vorbit femeilor, iar femeile i-au vorbit, și nu este nicio vină în aceasta. Postul rămâne valabil; strângerea mâinii și conversația nu îl invalidează dacă nu elimină nimic din această cauză. Dacă însă elimină [spermă], baia rituală devine obligatorie, postul este invalidat și trebuie să-l recupereze dacă era obligatoriu.

Credinciosul trebuie să se ferească de ceea ce Allah i-a interzis: să nu strângă mâna unei femei care nu îi este îngăduită, să nu-i vorbească cu dorință și să nu-i privească frumusețea. Allah, Cel Preaînalt, spune:

﴿قُل لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّواْ مِنْ أَبْصَـٰرِهِمْ وَيَحْفَظُواْ فُرُوجَهُمْ ۚ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرٌۢ بِمَا يَصْنَعُونَ﴾

*„Spune-le dreptcredincioșilor să-și coboare privirile și să-și păzească părțile intime! Aceasta este mai curat pentru ei. Allah este Binețiutor a ceea ce fac ei.”*

Coran 24:30

Credinciosul trebuie să se păzească de pricinile răului oriunde s-ar afla. Îi cerem lui Allah, pentru noi și pentru musulmani, ocrotire și izbăvire de orice rău.[68]

## 29. Sângerarea, donarea de sânge și analizele

**Întrebarea a douăzeci și noua:** Dacă o persoană postește și îi curge sânge, trebuie să întrerupă postul sau să-l ducă până la

68 A se vedea: Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 268–271.

capăt? Îi este permis celui care postește să doneze sânge sau să i se recolteze probe pentru analize?
**Răspuns:** Scurgerea sângelui nu afectează postul, cu excepția ḥijāmei. Dacă persoana își face ḥijāmah, părerea corectă este că prin aceasta își întrerupe postul. Învățații au o puternică divergență de opinii în această privință; cei mai mulți consideră că nici ḥijāmah nu îl invalidează. Totuși, părerea corectă și mai întemeiată este că ea îl invalidează și că persoana își întrerupe astfel postul, datorită cuvintelor Profetului ﷺ:

أفطر الحاجم والمحجوم

*„Cel care face ḥijāmah și cel căruia i se face și-au întrerupt postul."*[69]

Dacă însă îi curge sânge din nas sau suferă o rană la picior ori la mână și îi curge sânge în timp ce postește, postul său este valabil și aceasta nu îl afectează. Sângerarea care invalidează postul este cea produsă prin ḥijāmah, datorită cuvintelor Profetului ﷺ:

أفطر الحاجم والمحجوم

*„Cel care face ḥijāmah și cel căruia i se face și-au întrerupt postul."*

Prin analogie cu ḥijāmah, aceeași judecată se aplică lucrurilor de aceeași natură, pe care persoana le face de bunăvoie și prin care pierde mult sânge, ceea ce îi slăbește trupul. Acestea invalidează postul, asemenea ḥijāmei.

În privința donării de sânge, este mai prudent să fie amânată până după întreruperea postului, deoarece, de obicei, este vorba de o cantitate mare și seamănă cu ḥijāmah. Legea islamică nu

69 Relatat de imamul Aḥmad în Musnadul lui Rāfiʿ ibn Khadīj — Allah să fie mulțumit de el —, vol. III, p. 357; al-Tirmidhī (774), care a spus: „Hadith bun și autentic". L-au declarat autentic și Ibn Khuzaymah (1964, 1965) și al-Ḥākim în al-Mustadrak (1561, 1562), iar al-Dhahabī a fost de acord cu el în rezumatul său al lucrării al-Mustadrak, vol. I, p. 428.

deosebește între două lucruri asemănătoare, așa cum nici nu pune laolaltă două lucruri diferite. În schimb, sângele care curge fără intenția persoanei — precum sângerarea nazală, sângerarea uterină neregulată, o tăietură făcută cu cuțitul în timp ce taie carne, o rană produsă când calcă pe un ciob și cele asemenea — nu invalidează postul, chiar dacă pierde mult sânge.

La fel, pierderea unei cantități mici de sânge, care nu are efectul ḥijāmei — precum sângele recoltat pentru analize atunci când este nevoie — este scuzată, deoarece nevoia o impune și nu face parte dintre lucrurile despre care Legea curată arată că întrerup postul. Nici aceasta nu invalidează postul. Postul este invalidat de menstruație, de sângerarea de după naștere și de ḥijāmah. Allah este Cel care dă izbândă.[70]

## 30. Bârfa și celelalte păcate în timpul postului

**Întrebarea a treizecea:** Bârfirea oamenilor întrerupe postul în Ramadan?

**Răspuns:** Bârfa nu întrerupe postul. Ea înseamnă ca omul să-l pomenească pe fratele său cu ceva ce acestuia îi displace și este un păcat, deoarece Allah, Preaslăvitul și Preamăritul, spune:

﴿وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا﴾

*„Și să nu vă bârfiți unii pe alții!”*
Coran 49:12

70 A se vedea: Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, pp. 271–274; Fatāwā Nūr ʿalā al-darb; colecția de fatwa a shaykhului alcătuită de dr. al-Ṭayyār și Aḥmad al-Bāz, vol. V, p. 254.

La fel sunt purtarea vorbelor pentru a învrăjbi, insultele, ocările și minciuna. Niciuna dintre acestea nu întrerupe postul, însă sunt păcate de care trebuie să se ferească și pe care trebuie să le evite atât cel care postește, cât și ceilalți. Ele știrbesc postul și îi micșorează răsplata, datorită cuvintelor Profetului ﷺ:

من لم يدع قول الزور والعمل به والجهل، فليس لله حاجة في أن يدع طعامه وشرابه

*„Cel care nu renunță la vorba mincinoasă, la faptele săvârșite potrivit ei și la purtarea nesăbuită — Allah nu are nevoie ca el să renunțe la mâncarea și băutura sa.”*[71]

Relatat de imamul al-Bukhārī în Ṣaḥīḥul său.
Și datorită cuvintelor sale ﷺ:

الصيام جنة، فإذا كان يوم صوم أحدكم فلا يرفث ولا يصخب، فإن سابه أحد أو قاتله، فليقل إني صائم

*„Postul este un scut. Când vreunul dintre voi postește, să nu vorbească obscen și să nu facă zarvă. Dacă cineva îl insultă sau se luptă cu el, să spună: «Eu postesc.»”*[72]

Hadithurile cu acest înțeles sunt numeroase.[73]
Allah să trimită binecuvântarea și pacea asupra Profetului nostru Muḥammad, asupra întregii sale familii și asupra tuturor companionilor săi.

---

71 Relatat de imamul al-Bukhārī (1903, 6057), de la Abū Hurayrah — Allah să fie mulțumit de el.

72 Relatat de al-Bukhārī și Muslim, de la Abū Hurayrah — Allah să fie mulțumit de el: al-Bukhārī (1894), Muslim (1151).

73 A se vedea: Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV, p. 320.

# Glosar

**Ṣawm** الصوم
Postul: abținerea de la lucrurile care îl întrerup, de la ivirea zorilor până la apus, ca act de adorare a lui Allah.

**Qaḍāʾ** القضاء
Recuperarea unei zile de post obligatoriu care nu a fost împlinită la timpul ei.

**Ṣāʿ** الصاع
Măsură de volum folosită pentru alimente. În răspunsurile acestei lucrări, autorul echivalează o jumătate de ṣāʿ cu aproximativ un kilogram și jumătate de hrană.

**Ḥijāmah** الحجامة
Procedeu prin care se extrage sânge cu ajutorul cupelor. Rânduiala sa în timpul postului este explicată la întrebarea a douăzeci și noua.

**Siwāk** السواك
Bețișor folosit pentru curățarea dinților, precum și curățarea dinților cu el.

**Maḥram** المحرم
Rudă cu care căsătoria este interzisă definitiv. O „femeie străină" (ajnabiyyah), în sensul folosit aici, este o femeie care nu îi este nici soție, nici maḥram.

**Madhy** المذي
Lichidul preseminal, deosebit de spermă. Rânduiala eliminării lui este explicată la întrebarea a douăzeci și șasea.

**Janābah** الجنابة
Stare de impuritate rituală majoră care impune baia rituală, de pildă după relații conjugale sau eliminarea spermei.

# Bibliografie

1. Ibn Bāz, ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allāh. Thalāthūna suʾālan fī al-ṣiyām. Fundația de Binefacere a Șeicului ʿAbd al-ʿAzīz ibn Bāz. Ediția arabă integrală, 65 de pagini PDF.
https://binbaz.org.sa/books/pdf/32743

2. Ibn Bāz, ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allāh. Majmūʿ fatāwā wa maqālāt mutanawwiʿah, vol. XV. Sursa principală a răspunsurilor și a trimiterilor din această culegere.

3. Ibn Bāz, ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allāh. Tuḥfat al-ikhwān bi-ajwibah muhimmāh tataʿallaqu bi-arkān al-Islām. Întrebările despre post citate în note.

4. Al-Bukhārī, Muḥammad ibn Ismāʿīl. Al-Ṣaḥīḥ. Numerele relatărilor sunt indicate în notele respective.

5. Muslim ibn al-Ḥajjāj. Al-Ṣaḥīḥ. Numerele relatărilor sunt indicate în notele respective.

6. Aḥmad ibn Ḥanbal. Al-Musnad. Referințele de volum și pagină sunt păstrate în note.

7. Abū Dāwūd, Sulaymān ibn al-Ashʿath. Al-Sunan.

8. Al-Tirmidhī, Muḥammad ibn ʿĪsā. Al-Sunan.

9. Al-Nasāʾī, Aḥmad ibn Shuʿayb. Al-Sunan.

10. Ibn Mājah, Muḥammad ibn Yazīd. Al-Sunan.

11. Ibn Khuzaymah, Muḥammad ibn Isḥāq. Al-Ṣaḥīḥ.

12. Ibn Ḥibbān, Muḥammad ibn Ḥibbān. Al-Ṣaḥīḥ.

13. Al-Ḥākim, Muḥammad ibn ʿAbd Allāh. Al-Mustadrak ʿalā al-Ṣaḥīḥayn, împreună cu rezumatul și observațiile lui al-Dhahabī citate în note.

14. Fatāwā islāmiyyah, culegere alcătuită de Muḥammad ibn ʿAbd al-ʿAzīz al-Musnad. Referințele sunt indicate în note.

15. Kitāb al-Daʿwah. Referințele la volume și pagini sunt indicate în notele culegerii.

# Indice


baia rituală 31, 33, 41, 42, 43, 45
bârfa 47
bolnavul 1, 2, 6, 7, 8, 28, 31, 32, 33, 37, 41
călătoria 1, 2, 6, 7, 16, 27, 28, 29, 31, 32, 41
ḥijāmah 46, 47
hrănirea sărmanilor 7, 26, 31, 32, 33
injecțiile 31, 33, 36, 40
intenția 36, 37, 39, 42, 43, 47
lichidul preseminal 40
menstruația 6, 7, 9, 30, 31, 33, 41, 42, 43, 47
observarea Lunii 2, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 31, 44
picăturile 37, 38
Ramadan 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 17, 21, 23, 24, 26, 27, 30, 31, 34, 35, 38, 39, 41, 43, 47
recuperarea postului 7, 8, 16, 23, 26, 29, 30, 31, 32, 35, 37, 38, 40, 41, 44, 45
rugăciunea 3, 5, 9, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 33, 38, 41, 42, 43
sângerarea de după naștere 6, 7, 30, 31, 33, 41, 42, 43, 47
siwāk 37, 38
sperma 9, 40, 41, 44, 45


Cules cu Libertinus Serif și Amiri. Institutul Tawhid.

POSTUL DIN RAMADAN

# Răspunsuri pentru cel care postește

Îndrumări despre obligația postului și situațiile întâlnite în viața de zi cu zi.

Culegerea reunește treizeci de răspunsuri ale shaykhului ʿAbd al-ʿAzīz ibn Bāz: observarea Lunii, postul bolnavului și al călătorului, recuperarea zilelor, medicamentele și conduita postitorului, împreună cu dovezile și trimiterile lor.

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro